Propagačný bulletin

DUKLA

vojenské športové centrum

www.dukla.sk

Vojenské športové centrum DUKLA Banská Bystrica má za sebou 43 rokov činnosti

Slovenskí vojenskí športovci v rámci Československa dlho pôsobili a získavali úspechy v strediskách na českom území. Medzi najvýznamnejšie postavy tohto obdobia patrili olympijskí víťazi v boxe Július Torma a Ján Zachara, pričom športové reprezentácie mali vo svojich tímoch mnohých vynikajúcich športovcov zo Slovenska. V bývalom Armádnom telocvičnom klube v rokoch 1948 – 1953, v Ústrednom dome armády v rokoch 1953 – 1963 či v Dukle Praha v rokoch 1963 – 1967, taktiež v menších VTJ Dukla sa viac či menej uplatnili slovenské športové talenty. Až v šesťdesiatych rokoch 20. storočia boli zriadené armádne strediská Dukla aj na Slovensku. Najprv v roku 1967 v Banskej Bystrici a v roku 1969 v Trenčíne. Dnes sú oba vojenské športové kluby v spoločnom Vojenskom športovom centre DUKLA Banská Bystrica.

Míľniky Armádneho strediska po Vojenské športové centrum

Štruktúra vojenského športu na Slovensku prešla viacerými reorganizáciami. Prvým bolo Armádne stredisko, v ktorom sa športovalo i vojenčilo. Zriadením ASVŠ Dukla v roku 1974 dostal vrcholový šport podporu, čo sa prejavilo v personálnych i materiálnych podmienkach. K ďalším zmenám prišlo po udalostiach v novembri 1989. Vrcholným orgánom sa v roku 1990 stala Správa telesnej výchovy a športu Čs. armády. Po vzniku samostatnej Slovenskej republiky došlo k ďalšej reorganizácii a v roku 1994 k zmene názvu na Armádny športový klub Dukla s podriadenosťou Ministerstvu obrany SR. Od 1. januára 2006 po ďalšej transformácii funguje Vojenské športové centrum DUKLA Banská Bystrica, ktoré zastrešuje aj Trenčín a dislokované pracoviská v Liptovskom Mikuláši a Žiline.

Vo vojenských súťažiach štartovali športovci Dukiel v súťažiach SKDA (Športový výbor spriateľených armád) v rokoch 1958 – 1990, v súťažiach CISM za ČSFR od roku 1991 a za samostatné Slovensko od roku 1993.

Olympijská hrdosť: 8 zlatých spomedzi 19 medailí

Slávu Slovenska šírili mnohí vynikajúci športovci oboch Dukiel, Banskobystrickej i Trenčianskej. Na vrchole pomyselnej pyramídy sú olympijskí víťazi a medailisti, počínajúc cyklistom Antonom Tkáčom (šprint na OH 1976 v Montreale) šiesti olympijskí víťazi. Ďalšími sú futbalista František Kunzo (OH 1980 v Moskve), atlét Jozef Pribilinec (OH 1988 v Soule v chôdzi na 20 km), vodní slalomári Michal Martikán (OH 1996 v Atlante, OH 2008 v Pekingu na kanoe) a Elena Kaliská (OH 2004 v Aténach, OH 2008 v Pekingu na kajaku) a biatlonistka Anastasia Kuzminová (ZOH 2010 vo Vancouveri). Doteraz 13 športovcov získalo celkovo Dukly 19 olympijských medailí. Okrem „zlatých“ to doteraz boli: moderný päťbojár Bohumil Starnovský (člen strieborného družstva na OH 1976 v Montreale), džudista Vladimír Kocman (tretí na OH 1980 v Moskve), atlét Jan Železný (OH 1988 v Soule strieborný v hode oštepom), skokani na lyžiach Jiří Parma a František Jež (členovia bronzového družstva na zimných OH 1992 v Albertville), športový strelec Jozef Gönci (dvakrát bronzová medaila v malokalibrovke na OH 1996 v Atlante a OH 2004 v Aténach), rýchlostný kanoista Slavomír Kňazovický (strieborný na OH 1996 v Atlante na kanoe), Michal Martikán (strieborný na OH 2000 v Sydney a OH 2004 v Aténach na kanoe), biatlonisti Anastasia Kuzminová a Pavol Hurajt (strieborná a bronzový na ZOH 2010 vo Vancouveri).

Jedinečné: 76 majstrov sveta a 114 majstrov Európy

Celková doterajšia medailová zbierka zo šampionátov predstavuje 655 medailí a spolu s vojenskými súťažami je to 729 medailí. Spomedzi nich je 198 zlatých: okrem 8 olympijských to doteraz je 57 titulov majstrov sveta a 19 z juniorských MS, 74 titulov majstrov Európy a 40 z juniorských ME (do decembra 2010, vrátane). Mnohí športovci dosiahli víťazstvá či medailové umiestnenia v súťažiach Svetového pohára, resp. Európskeho pohára a na ďalších vrcholných medzinárodných súťažiach. K vojenským športovým vrcholom treba rátať súťaže SKDA v rokoch 1958 – 1989 a CISM od roku 1991. V predošlom režime takými boli Letné a Zimné spartakiády spriatelených armád, na ktorých získali športovci Dukly 58 medailí, z nich 15 zlatých. Na Majstrovstvách spriatelených armád v jednotlivých športoch získali športovci Dukly 137 medailí, z nich 19 zlatých. V novej ére od prijatia Čs. armády roku 1991 v Paríži, resp. Armády SR roku 1993 v Larnake, štartujú vojenskí športovci v súťažiach Medzinárodnej rady vojenského športu CISM. Na doterajších štyroch Svetových vojenských hrách v Ríme 1995, Záhrebe 1999, Catanii 2003 a v Hajdarabáde 2007 získali športovci Dukly 22 medailí, z toho 7 zlatých. Na jednotlivých majstrovstvách sveta CISM získali dovedna 40 medailí, spomedzi nich 8 zlatých.

Anton Tkáč - 1976

František Kunzo - 1980

Jozef Pribilinec - 1988

Michal Martikán - 1996, 2008

Elena Kaliská - 2004, 2008

Anastasia Kuzminová - 2010

DUKLA

vojenské športové centrum

Naši olympijskí víťazi

PREDSTAVENIE

Vojenské športové centrum DUKLA Banská Bystrica (VŠC) je zriadené Ministerstvom obrany Slovenskej republiky ako rozpočtová organizácia za účelom zabezpečenia prípravy športovcov individuálnych športových odvetví na podujatia výkonnostného a vrcholového športu a na športovú reprezentáciu Ozbrojených síl SR a Slovenskej republiky, vrátane prípravy talentovanej mládeže.

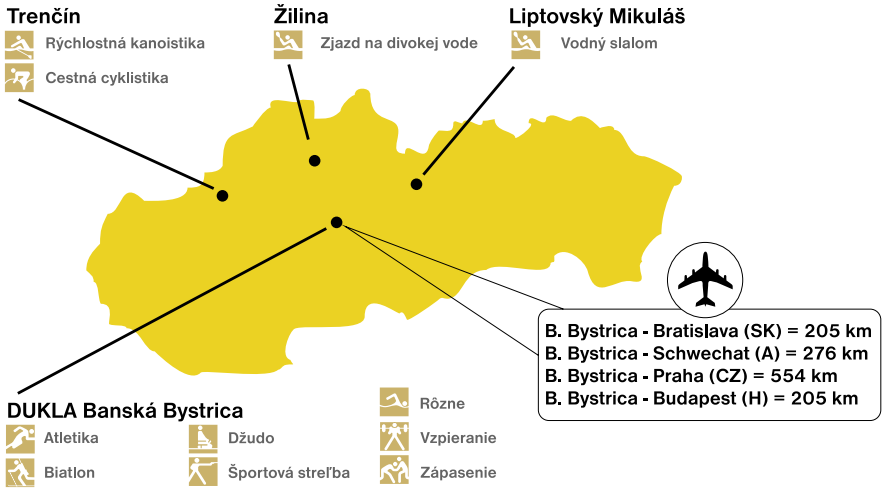

Sídlom Vojenského športového centra DUKLA Banská Bystrica je od počiatku Banská Bystrica, avšak detašované pracoviská má DUKLA po celom Slovensku. V Trenčíne sa nachádzajú oddelenia rýchlostnej kanoistiky a cestnej cyklistiky, Liptovský Mikuláš je domovom pre športové oddelenie vodného slalomu, v Žiline sídli družstvo zjazdu na divokej vode. Banská Bystrica zastrešuje športové oddelenia **atletika, biatlon, džudo, športová streľba, vzpieranie, zápasenie, rôzne – plávanie, kulturistika, moderný päťboj, vodný motorizmus, karate, gymnastika a lyžovanie.**

Štadión SNP, športová hala, pomocné trávnaté ihrisko (hod oštepom, sektor hod kladivom), tartan na rozcvičovanie atlétov, tenisové kurty, lezecká stena pre hasičský šport

V Banskej Bystrici VŠC spravuje športový areál o rozlohe 94 000 m², v rámci ktorého sa nachádza Štadión SNP (futbalový, atletický), Športová hala DUKLA na Štiavničkách, tréningové plochy a výcvikové stredisko Králiky, administratívna budova, jedáleň pre športovcov a zamestnancov, ubytovacie priestory pre športovcov a zamestnancov.

Štadión SNP – využíva sa na tréning pre všetkých športovcov, regionálne, celoslovenské, Európske a svetové športové podujatia.

Štadión SNP s kapacitou 10 000 miest (7 000 na sedenie); futbalový a atletický sektor

Športová hala v Trenčíne

Výcvikové stredisko Králiky s kapacitou 39 lôžok

Športová hala DUKLA, Štiavničky – tréningový priestor pre športovcov, hracia palubovka, posilňovňa, telocvičňa pre úpolové športy, vnútorná a vonkajšia strelnica (10 m, 25 m a 50 m), šermiareň, vzpierareň. Hala sa využíva na športové a kultúrne podujatia. V blízkosti je zrekonštruovaná mestská plaváreň.

■ *Športová hala*

■ *Mestská plaváreň*

■ *Kapacita športovej haly je 847 miest na sedenie, k dispozícii je 6 šatní pre potreby súťaží, miestnosť pre rozhodcov a VIP miestnosť*

■ *Posilňovňa*

■ *Vzpierareň*

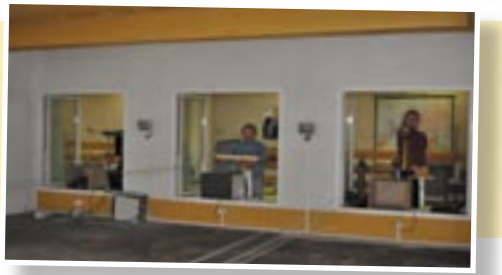

■ *Strelnica*

www.dukla.sk

Administratívna budova VŠC – nachádzajú sa tu všetky kancelárie trénerov, tajomníkov športov, zamestnancov odboru ekonomiky, zdravotné stredisko, diagnostika a regeneračné centrum, v budove sídli aj vedenie VŠC DUKLA.

■ *Ubytovňa s kapacitou 37 izieb a administratívna budova s kapacitou 95 lôžok*

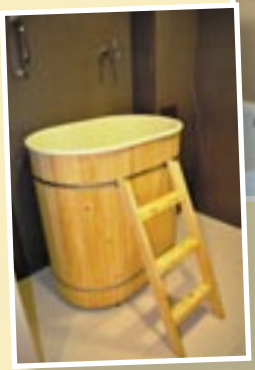

■ *Regeneračné centrum*

■ *Spiroergometria*

Lodenica

Po tridsiatich dvoch rokoch dostane Areál vodného slalomu Ondreja Cibáka na Váhu nový šat. V júni 2010 poklopali svojimi pádlami olympijskí víťazi Elena Kaliská a Michal Martikán v spoločnosti ministra obrany a primátora Liptovského Mikuláša základný kameň novej lodenice. Podmienky sa rozhodlo zlepšiť ministerstvo obrany prostredníctvom Vojenského športového centra DUKLA Banská Bystrica.

Výstavba pozostáva z dvoch etáp. Z južnej strany sú k dispozícii boxy pre lode, autá, za nimi sa nachádzajú 3 šatne pre domácich pretekárov, ďalšie hosťovské, nezabudlo sa ani na ženské a trénerské šatne. Zo severnej strany je krytá tribúna na 80 metroch dĺžky pre 800 divákov. Na druhom poschodí sú kancelárie pre administratívu a na treťom ubytovanie pre hostí. Najvyššia časť – presklená kocka, je určená pre novinárov a televízie, keďže je vysunutá nad vodu, bude poskytovať panoramatický výhľad na celý kanál. Toto všetko je v rámci prvej etapy ukončené. V druhej etape sa počíta s priestormi pre fyzioterapeutov, vírivkami, saunami a posilňovňou. Architektovi Vladimírovi Bátikovi pri projektovaní novej lodenice pomáhali svojimi pripomienkami aj tréner vodných slalomárov Jozef Martikán a dvojnásobný olympijský víťaz Michal Martikán.

Projekt Lodenica

Atletika

Atléti prišli do Banskej Bystrice 15. októbra 1965. Ocitli sa v meste s bohatými atletickými tradíciami, veď prvé preteky sa tu uskutočnili už v roku 1895. Najbohatšie na zisk medailí boli osemdesiate roky zásluhou chodcov. Toto obdobie začal účasťou vo Svetovom pohári 1981 Július Ivan (tretí na 110 m prekážok). Potom prišla éra zverencov trénera Juraja Benčíka, ktorí najvýznamnejšie posunuli slovenskú atletiku na svetovú úroveň. Jozef Pribilinec získal deväť medailí z vrcholných súťaží, desiatu za prvenstvo vo finále Svetového pohára Lugano Trophy 1983 v Bergene, aby napokon korunoval svoj talent i tréningové úsilie olympijským víťazstvom na 20 km v Soule roku 1988. Medailistami zo šampionátov boli Pavol Blažek a Roman Mrázek. Pod vedením trénerov Jaroslava Halvu a Jozefa Hanušovského sa v Dukle k prvým vrcholom svojej neskoršej bohatej kariéry vypracoval oštepár Jan Železný. Skôr než odišiel späť do Česka, získal medaily z OH a MS, utvoril tiež svetové rekordy novým modelom oštepu.

Dana Velďáková

Matej Tóth

Martina Hrašnová

Ziskom titulu majstra Európy 1990 a utvorením svetového rekordu v chôdzi na 20 km vstúpil do deväťdesiatych rokov Pavol Blažek. Toto obdobie korunoval bronzovou medailou z majstrovstiev sveta Igor Kováč v behu na 110 m cez prekážky. Ako zástupkyne nežného pohlavia sú tu Martina Hrašnová so ziskom bronzovej medaile z Berlínskych majstrovstiev sveta v roku 2009 a Dana Velďáková s bronzom z Halových ME v Paríži 2011 (trojskok). Výrazný úspech dosiahol chodec Matej Tóth, ktorý sa stal v roku 2010 víťazom svetového poháda v chôdzi v mexickej Chihuahue.

Biatlon

Prví vojenskí biatlonisti začínali v Liptovskom Mikuláši – Okoličnom v tzv. detašovanom pracovisku. V roku 1970 sem premiestnili časť pretekárov z Dukly Liberec.
Najnovšiu generáciu biatlonistov v Dukle vedú tréneri Milan Gašperčík, Dušan Šimočko a Pavol Kobela. Práve ich zverenci, osobitne Marek a Miroslav Matiaškovci, majstri sveta a Európy v letnom biatlone, sa vypracovali do špičky. K nim sa od roku 1995 v Dukle zaradila Martina Halinárová výsledkami na OH, MS, ME, či v seriáli Svetového pohára. Medzi posledné prírastky patrí Anastasia Kuzminová, ktorá hneď po nástupe do Dukly získala pre Slovensko zlaté medaily na majstrovstvách Európy a striebro na majstrovstvách sveta (2009). Rok 2010 sa niesol v znamení najväčších úspechov biatlonu v podobe kompletnej zbierky olympijských medailí: zlato a striebro zásluhou Anastasie Kuzminovej a bronz vďaka Pavlovi Hurajtovi. V letnej sezóne bol mimoriadne úspešný Matej Kazár, majster Európy a viacnásobný medailista z majstrovstiev Európy a sveta v letnom biatlone.

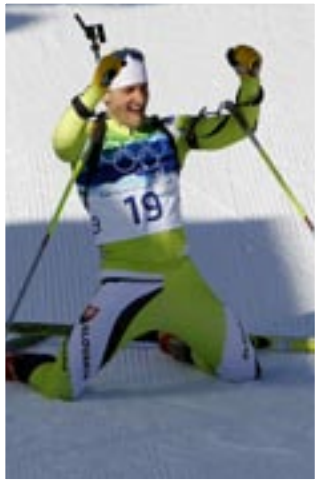

■ *Pavol Hurajt*

■ *Anastasia Kuzminová*

■ *Matej Kazár*

Cyklistika

Symbolickú olympijskú pečať už od počiatku má v Dukle Trenčín práve cyklistika. K prvým trénerom patril Daniel Gráč a medzi pretekármi aj trénermi bol olympijský víťaz Anton Tkáč. Dráhová cyklistika mala od vzniku Dukly v roku 1969 stabilné miesto v Bratislave. Prvé výraznejšie výsledky zaznamenali dráhari v roku 1973. Prvé medaily pre Duklu v medzinárodnej konkurencii získali stíhači Milan Puzrla a Zdeněk Dohnal, ďalšie medaily zo svetového šampionátu získali dráhari v roku 1974. Olympijský triumf v šprinte Antona Tkáča a účasť ďalších troch pretekárov na OH 1976 v Montreale, zisk titulu majstrov sveta na tandeme Vladimír Vačkář s Miroslavom Vymazalom boli dôkazom kvalitnej práce. Najvyšší lesk Dukle pridali v roku 1978 A. Tkáč v šprinte a tandem V. Vačkář – M. Vymazal ďalšími titulmi majstrov sveta.

■ *Maroš Kováč*

Špeciálna disciplína tandem obohatila stredisko o 3 zlaté, 4 strieborné a 2 bronzové medaily z majstrovstiev sveta. Oddelenie dráhovej cyklistiky vo VŠC DUKLA ukončilo pôsobenie k 1. máju 2009.
Trénerské i funkcionárske základy cestnej cyklistiky položil Rudolf Schrimpel. Najväčším úspechom cestárov Dukly je strieborná medaila Milana Dvorščíka z MS roku 1994, pričom treba zdôrazniť, že ide o prvú medailu Slováka z cestného šampionátu. K novším úspechom cestárov patria víťazstvá v etapových pretekoch v zahraničí Maroša Kováča a Jána Šipekyho.

Džudo

Netradičný šport v Dukle od počiatku stál na práci českých trénerov a pretekárov. Vôbec prvú medailu získal Vladimír Novák v roku 1971 na Majstrovstvách spriatelených armád v KĽDR. Taktiež prvú medailu z majstrovstiev Európy v roku 1975 získal V. Novák a o rok bol v Montreale prvým džudistom – olympionikom. Svojou hmotnosťou bol kvalitným sparringpartnerom svojmu nástupcovi Vladimírovi Kocmanovi. Ten bol vôbec prvým čs. džudistom, ktorý získal olympijskú medailu (1980) i medailu zo svetového šampionátu (1981).
Vrcholným obdobím džudistov Dukly boli osemdesiate roky, kedy získali 10 medailí z vrcholných súťaží. Podieľali sa na nich okrem Vladimíra Kocmana Pavel Petřikov, Stanislav Tůma, Jaroslav Kříž, Vincent Riňák a Semír Pepic. Na svetových armádnych a univerziádnych súťažiach bol viacnásobne úspešný Zoltán Pálkovács a Marek Matuszek, ktorý prevzal funkciu hlavného trénera a vedie oddelenie spolu s Jánom Gregorom ml. V súčasnosti k najúspešnejším džudistom patrí Milan Randl, ktorý v roku 2009 na Majstrovstvách Európy do 23 rokov v Antalyi získal striebornú medailu.

■ *Milan Randl*

Karate

Prvú medailu získal Marián Kadlečík v roku 2000 za tretie miesto na ME juniorov, vyrovnal sa mu v roku 2001 junior Peter Macko ziskom striebornej medaily z ME. Od roku 2002 je úspešným členom Dukly Klaudio Farmadín. Pravidelne sa presadzuje vo svetovej špičke v zápase kumite. Doteraz ako člen Dukly získal okrem viacerých medailí z Akademických MS aj ďalšie: 2002 tretí na MS v Madride, 2003 tretí na ME v Brémach, 2004 tretí na MS v Monterrey, tretí na ME v Moskve, 2005 prvý na ME vo Viedni, 2007 druhý na ME v Bratislave a 2010 druhý na MS v Cascais.

■ *Klaudio Farmadín*

Kulturistika

Počas existencie v Dukle kulturisti v Trenčíne (od roku 1993) i v Banskej Bystrici (od roku 1998) dosiahli vynikajúce výsledky. Prvým svetovým šampiónom v Dukle bol Košičan Jaroslav Horváth. V Dukle Trenčín pôsobil od roku 1995 päť sezón. Zo siedmich medailí najcennejšie boli tri tituly majstra sveta. V roku 2001 prešiel medzi profesionálov. Členom Dukly je Igor Kočiš (hmotnosť do 75 kg), získal titul majstra sveta i Európy. Ťažší Štefan Havlík (hmotnosť do 90 kg, resp. 100 kg) v čase pôsobenia v Dukle od roku 2001 získal viacero medailí, medzi nimi zlatú na MS a zlatú na ME individuálne. Podieľal sa aj na medailách v zmiešaných párach s Janou Purdjakovou.

Prvou kulturistkou v Dukle bola rodáčka z Liptovského Mikuláša Miriam Peschlová, v dvoch sezónach v Dukle získala bronzovú medailu na MS 1999 a titul majsterky Európy v roku 2000 v zmiešaných párach. Najúspešnejšou je Popradčanka Janka Purdjaková, počínajúc šiestym miestom na juniorských ME 1994 má doteraz vzhľadom na charakter tohto športu mimoriadne dlhú kariéru. Vstup do AŠK v roku 2001 mala v zmiešaných párach so striebornou medailou na ME a bronzovou medailou na Svetových hrách. Nasledovali individuálne medaily: striebro 2002, dvakrát zlato na MS 2003 a 2004. Po vytvorení páru so Štefanom Havlíkom vyhrali ME 2006. V rokoch 2007 – 2010 získala 10 neuveriteľných zlatých medailí (MS, ME, Svetové hry neolympijských športov, tlak na lavičke).

■ *Jana Purdjaková*

■ *Štefan Havlík*

Lyžovanie

Lyžiari Dukly prišli ako tretí v poradí, aby spolu s futbalistami a atlétmi od 1. januára 1966 vytvorili prvú športovú rotu. Krátkodobo pôsobili v Dukle zjazdári v období rokov 1966 až 1984 a lyžiari – bežci pôsobili v Dukle v rokoch 1970 až 1982. Osobitne treba vyzdvihnúť skokanov na lyžiach, ktorí priviezli medaily z olympijských hier a majstrovstiev sveta. Práve skokan na lyžiach Karel Kodejška bol prvým športovcom Dukly, ktorý získal titul majstra sveta v roku 1975 v letoch na lyžiach. Po ňom preslávil Duklu štvornásobný olympionik Jiří Parma. Bol tiež majstrom sveta na strednom mostíku roku 1987. Parma spolu s F. Ježom sa podieľali na zisku bronzových medailí družstva ČSFR na zimných OH 1992. Družstvo skokanov bolo zrušené v roku 2003.

Medzi mladšie prírastky do radov lyžiarov Dukly patrí zjazdárka Veronika Zuzulová, ktorá prenikla do svetovej špičky úspechom vo svetovom pohári 2009 a v roku 2010 sa stala halovou majsterkou Európy v slalome.

■ *Veronika Zuzulová*

Moderný päťboj

Päťbojári počas existencie v Dukle od roku 1970 prispeli do pokladnice úspechov Dukly cennými kovmi. V prvom období Dukly v Liptovskom Mikuláši – Okoličnom dal päťbojárom základy Otto Jemelka. Po presídlení do Banskej Bystrice v roku 1974 pribudli do Dukly pretekári, ktorí postupne získali dominantné postavenie na Slovensku. Na OH 1976 v Montreale boli nominovaní dvaja, z nich Bohumil Starnovský bol členom družstva, ktoré získalo strieborné medaily. Dominantnú rolu v osemdesiatych rokoch 20. storočia zohrali medailisti vrcholných podujatí Milan Kadlec a Petr Blažek.
Po vzniku samostatnej SR a odchode českých pretekárov nenadviazali už pretekári Dukly na svojich predchodcov. Po tragickom úmrtí nádejného Juraja Ondra usporadúva Dukla pravidelne memoriál s medzinárodnou účasťou.

Lucia Kršňáková

Plávanie

Prví plavci prišli z Dukly Praha do Žiliny v roku 1974, aby sa spolu s pólistami presunuli v roku 1976 do B. Bystrice, kde vtedy dobudovali ďalšiu 50-metrovú krytú plaváreň. Najznámejším plavcom tohto obdobia bol krauliar Petr Adamec.
Medaily z vrcholných podujatí priniesli až plavci najnovšej generácie. Prvým bol v roku 1994 Miloslav Dolník v Dukle Trenčín. Slovenskou „dvojkou“ po fenomenálnej Martine Moravcovej sa práve v Dukle stala Ivana Lange – Walterová. Premiérovú medailu získala na Svetovej gymnaziáde 1994, ďalšie medaile získala v období 1995-2002 na šampionátoch CISM, resp. Svetových vojenských hrách. Úspechy dosiahol znakár Ľuboš Križko ziskom bronzovej medaily na majstrovstvách Európy 2006 a 2 bronzových medailí z majstrovstiev Európy v roku 2008, kde zároveň vytvoril nový európsky rekord. Okrem toho je držiteľom troch zlatých medailí zo svetových vojenských hier.

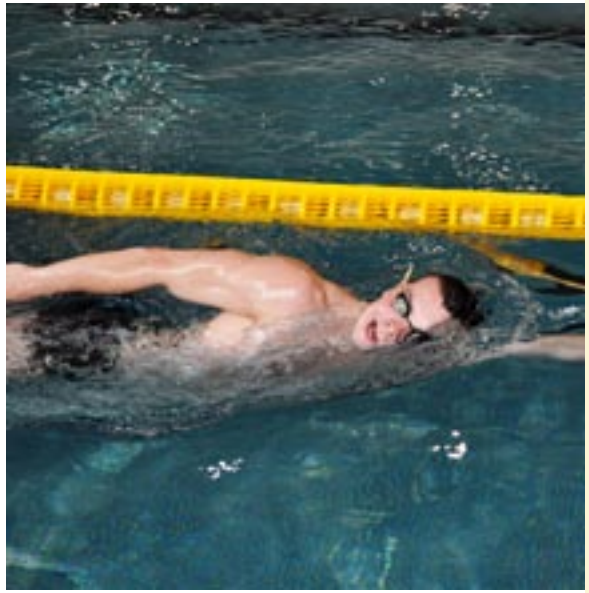

Roman Kučík

Rýchlostná kanoistika

Od prvého roku samostatnej Slovenskej republiky zozbierali vodáci obdivuhodnú zbierku úspechov a potvrdzujú oprávnenosť svojej existencie. Rýchlostná kanoistika bola zriadená v Dukle Trenčín pre prirodzené podmienky na rieke Váh. Spomedzi prvých pretekárov urobili prvé majstrovské zápisy v päťkanoe, teda v bývalej disciplíne. Prvé výraznejšie výsledky dosiahli ziskom medailí z vrcholných vojenských súťaží kajakár Viktor Podloucký víťazstvom roku 1974 a striebornou medailou z MSA 1975 singlkanoista Peter Biskupič.
V novej Dukle priniesol ako prvý medailu Attila Szabó z majstrovstiev sveta 1993. Odvtedy kanoisti získali na OH, MS a ME viacero medailí, čo je dôkazom pevného miesta v Dukle a svedčí to aj o kvalite trénerov. Najväčší podiel spomedzi medailistov mal kanoista Slavomír Kňazovický s 1 zlatou, 3 striebornými a 1 bronzovou medailou. Z troch olympijských štartov získal jednu medailu v roku 1996. Od roku 2001 je práve on hlavným trénerom oddelenia kanoistiky. Najviac sa darí viacčlenným posádkam, osobitne štvorkajakom. K novším výsledkom sa zaraďuje bronzová medaila Martina Jankovca ako člena K4 z majstrovstiev Európy 2009 v Poznani, v roku 2010 do medailovej zbierky pribudli z majstrovstiev Európy, majstrovstiev sveta a akademických majstrovstiev sveta dve bronzové medaily Mariána Ostrčila a zlatá a dve strieborné medaily Petra Gelleho.

Marián Ostrčil

Peter Gelle

Športová gymnastika

Prví športoví gymnasti prišli do Banskej Bystrici zo Ženijného technického učilišťa v Bratislave v roku 1969. V rámci reorganizácie v roku 1974 sem boli prevelení aj pretekári z Dukly Praha. Medzi najznámejšie mená „prvej“ éry gymnastov patria Valentín Cap, Ferdinand Daniš, Miroslav Kučeřík. V Banskej Bystrici zaniklo družstvo v roku 1989, v Trenčíne v roku 1993. Od roku 2010 však pod VŠC patrí Samuel Piasecký, ktorý dosiahol najlepší výsledok v histórii samostatného Slovenska – 8.miesto na MS.

Samuel Piasecký

Športová streľba

Športová streľba je súčasťou Dukly takmer od jej vzniku, od septembra 1969 v Liptovskom Mikuláši – Okoličnom. Po presídlení do Banskej Bystrice v roku 1975 a rozšírení počtu pretekárov sa výrazne rozšíril i počet úspešných výsledkov. Športová streľba je v histórii Dukly najúspešnejším športom so ziskom 108 medailí z vrcholných podujatí ako OH, MS a ME.

Prvými strelcami v detašovanom stredisku v Okoličnom boli pištoliari, začiatkom roka 1993 začali v AŠK strelci na bežiaci terč. Zisk 15 medailí z majstrovstiev Európy v Brne v tom roku bol argumentom pre zriadenie samostatného športového družstva. Strelci na bežiaci terč tak fungujú v Dukle od 1. septembra 1994.

Hlavným trénerom a súčasne trénerom pištoliarov je Tibor Kiss, trénerkou puškárov je Ivana Švecová a trénerom bežiaceho terča je Peter Plánovský. V hierarchii športovcov najvyššie stojí Jozef Gönci so ziskom 40 medailí, z toho 2 bronzových z OH. Ostatní strelci, či už pištoliari alebo „kančiari“, nedosiahli zatiaľ štart na olympijských hrách. Strelci na bežiaci terč získali doteraz viacero titulov majstrov sveta a majstrov Európy.

Jozef Gönci

Peter Plánovský, Peter Pelach a Miroslav Jurčo

Marián Jung

Vodný motorizmus

Od roku 2000 reprezentuje Duklu B. Bystrica úspešne na motorových člnoch Marián Jung. Prišiel s vizitkou majstra sveta z roku 1998. Odvtedy pod vedením trénera a manažéra Jána Miškoviča získal viac než tucet medailí zo šampionátov v triedach OSY 400 a 0-125 ccm, z toho viacero titulov majstra Európy a jeden majstra sveta. V roku 2009 zaradil aj kubatúru O-700, v ktorej sa stal v roku 2010 majstrom Európy. V seriály pretekov F-500 získal na majstrovstvách sveta 2010 3. miesto. Ďalším medailistom je Michal Košút v kategórii OSY 400 s titulom majstra Európy a striebornou medailou z majstrovstiev sveta v roku 2009, v roku 2010 získal na ME striebro.

Vodný slalom

Pôvodné AŠD vodného slalomu vzniklo v roku 1994 postupne od zaradenia prvých pretekárov 1. apríla a ešte v priebehu roka narukovaním niekoľkých pretekárov na základnú vojenskú službu a prijatím ďalších ako občianskych zamestnancov. Už vstup juniorov do AŠK Dukla bol impozantný, keď získali v USA tri tituly juniorských majstrov sveta. Na OH 1996 sa stal Michal Martikán najmladším slovenským olympijským víťazom a prvým v ére samostatnej Slovenskej republiky. Doteraz získali na vrcholných medzinárodných podujatiach (OH, MS, ME) 108 medailí.

Hrdosťou klubu sú dve individuality vodného slalomu: singlkanoista Michal Martikán a kajakárka Elena Kaliská, obaja dvojnásobní olympijskí víťazi, mnohonásobní medailisti, majstri sveta a Európy.

Michal Martikán

Elena Kaliská

Alexander Slafkovský

Vzpieranie

Vzpieranie je jedným zo športov, ktorý je v Dukle počas celej jej existencie. Vzpierači prišli do Banskej Bystrice v roku 1967, preložení boli do Trenčína v roku 1974, aby sa napokon stali opäť súčasťou DUKLY v Banskej Bystrici od roku 2010. Prienik na stupne najlepších začali pretekári Dukly v osemdesiatych rokoch: najprv Ondrej Rusnyák, Imrich Rusnyák, Petr Krol, Dušan Poliačik. Výraznou osobnosťou vzpierania v Dukle je so skvelými výkonmi Dagmar Daneková (neskôr vydatá Kutlíková), majiteľka 22 medailí. Slovenským „kráľom činky“ sa stal Martin Tešovič, ktorý doteraz získal viac ako 15 medailí, vrátane zlatých z majstrovstiev sveta a Európy.

Martin Tešovič

Richard Tkáč

Zápasenie

V Dukle Trenčín pôsobia zápasníci od roku 1970. Základ tvorili zápasníci grécko-rímskeho zápasenia, o štyri roky začali v Dukle aj zápasníci vo voľnom štýle. Medailový primát z vojenských súťaží patrí Jaroslavovi Medunovi v roku 1973, po ňom medailu vybojoval voľnoštýliar na ME juniorov Milan Mendel roku 1978, v osemdesiatych rokoch získali deväť medailí. K významným medailistom patrí Štefan Fernyák, k úspešným zápasníkom sa zaradil Attila Bátky v grécko-rímskom štýle, ktorý získal bronzovú medailu na majstrovstvách sveta v roku 2003. V roku 2010 priniesli dve bronzové medaily z MS CISMu Filip Köszeghy a Marián Mihálik, obaja v grécko-rímskom štýle.

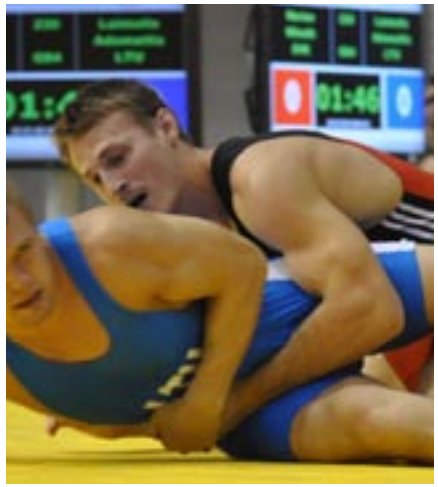

Marián Mihálik

Zjazd na divokej vode

Zjazd na divokej vode zastrešuje AŠK, resp. VŠC od 1. novembra 1995. Odvtedy prispeli zjazdári do medailovej pokladnice ziskom množstva medailí z majstrovstiev sveta a Európy. Na rozdiel od vodného slalomu nepatria zjazdári medzi olympijské športy. Na uvedenej jedinečnej bilancii za dvanásť rokov sa podieľali prakticky 3 lode, ide o dvojkanoe. Najúspešnejšou dvojicou sú Vladimír Vala – Jaroslav Slučik, nemenej známi Ján Šutek so Štefanom Gregom doteraz získali vyše 20 medailí a boli niekoľkokrát majstrami sveta a majstrami Európy. Dvojkanoe Matúš Kunhart a Peter Šoška funguje od roku 2008, predtým bol na mieste M. Kunharta mladší brat Petra Šošku, Ľuboš. Ich trénerom bol otec Jozef Šoška. Bratské dvojkanoe jazdilo aj slalom, v ktorom reprezentovalo aj na OH 1996 v Atlante. Pred vstupom do Dukly sa stali juniorskými majstrami sveta v zjazde (1994) a boli tretí na MS v hliadkach v slalome (1996). Ako členovia Dukly sa podieľali na zisku štyroch medailí z MS a na štyroch medailách z ME. Nemenej sa darí aj novej dvojici Šoška – Kunhart, v roku 2008 získali zlato v C2 a dve bronzové medaily v hliadkach, v roku 2009 to bol titul majstrov Európy z Boretta a dvakrát striebro v hliadkach. Na majstrovstvách sveta v Sorte v roku 2010 vybojovali zjazdári 2 strieborné a 2 bronzové medaily.

Ján Šutek – Štefan Grega

Ostatné športy

Počas všetkých foriem stredísk v Banskej Bystrici i v Trenčíne, od Armádneho strediska, cez Armádne stredisko vrcholového športu a Armádny športový klub až po Vojenské športové centrum boli zaradené aj ďalšie športové odvetvia. Tieto športy, družstvá i jednotlivci, mali rôzne dlhé obdobia, no v konečnom dôsledku boli zrušené. V Dukle Banská Bystrica zanikli: futbal, jachting, lukostreľba, z lyžovania beh, lyžovanie na tráve, z motorizmu autokros a motokros, orientačný beh, orientačné potápanie, sánkovanie, silový trojboj, šerm, tenis, triatlon, vodné pólo, parašutizmus. V Dukle Trenčín zanikli: basketbal, box, z cyklistiky krasojazda, hádzaná, hokej, jachting, jazdectvo, kick-box, orientačný beh, plávanie, plutvové plávanie, pretláčanie rukou (armwrestling), rádiový orientačný beh, silový trojboj, skialpinizmus, spoločenské tance, stolný tenis, šach, šerm, športová gymnastika, triatlon, veslovanie, volejbal.

Organizované podujatia

VŠC DUKLA organizuje a organizačne sa podieľa na týchto významných športových podujatiach:

■ **Europa SC High jump** – predtým známy míting ako Bansko-bystrická latka – medzinárodný výškarsky míting, divácky veľmi obľúbený, s dlhoročnou tradíciou a vysokým svetovým ratingom.

■ **Dudinská 50** – medzinárodné chodecké preteky, konané od roku 1982, v poslednú marcovú sobotu, zaradené v športovom kalendári IAAF a EA. Účasť 26 krajín, v posledných rokoch okrem majstrovstiev Slovenska aj majstrovstvá Čiech, Poľska, Maďarska.

■ **Medzinárodné liptovské slalomy,** konané v Liptovskom Mikuláši od roku 1985 v mesiaci apríl, zúčastňujú sa najlepší svetoví kanoisti a kajakári.

■ **Medzinárodné tatranské slalomy,** konané v Liptovskom Mikuláši od roku 1949 v mesiaci máj, zúčastňujú sa najlepší svetoví kanoisti a kajakári.

■ **Dubnické dni cyklistiky** – medzinárodné cyklistické podujatie.

■ **Považský pohár vo vzpieraní.**

■ **Kritérium SNP** – medzinárodné atletické preteky konané v Banskej Bystrici od roku 1969.

■ **Majstrovstvá Európy družstiev v atletike,** predtým Európsky pohár družstiev v atletike. v Banskej Bystrici sa konalo toto podujatie európskeho formátu už päťkrát, a to v roku 2000, 2002, 2006, 2008, 2009.

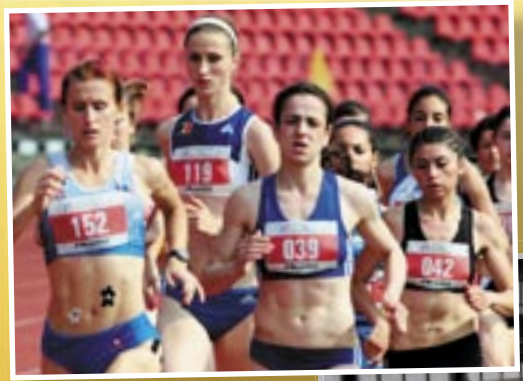

■ **Medzinárodný turnaj SNP v džude** – konaný v Banskej Bystrici od roku 1985, v športovom kalendári zaraďovaný už niekoľko rokov aj do kategórie regionálneho CISMu. Po skončení turnaja džudisti absolvujú niekoľkodňový tréningový kemp.

■ **DUKLA Cup** – medzinárodný turnaj družstiev mužov a žien v džude. Uskutočňuje sa v mesiaci január od roku 2010.

■ **Memoriál Juraja Ondra v modernom päťboji** – konaný od roku 1993 v Banskej Bystrici v mesiaci október, s medzinárodnou účasťou juniorov a dospelých.

■ **34. majstrovstvá sveta CISM v parašutizme** – v roku 2009 DUKLA organizovala toto podujatie v Lučenci – Boľkovciach. Majstrovstiev sa zúčastnilo 32 družstiev z celého sveta.

■ **Olympiáda materských škôl** – organizovaná od roku 1996 v spolupráci s mestom Banská Bystrica pre materské školy, súťaže sa konajú na Štadióne SNP v júni.

BANSKÁ BYSTRICA

je šiestym najväčším mestom Slovenska a kultúrnym i hospodárskym centrom stredného Slovenska. Vzhľadom na jej centrálnu polohu je sídlom aj niektorých celoslovenských inštitúcií. Prekrásne okolie, do ktorého je mesto zasadené, ponúka mnoho možností aktívneho trávenia voľného času. Život obyvateľov Banskej Bystrice je neodmysliteľne spojený s chýrnymi radvanskými jarmokmi, ktoré boli najmä v minulosti veľkolepou prehliadkou remeselníckych výrobkov z blízkeho i zo vzdialeného okolia.

HISTÓRIA

V stredoveku bola oblasť, kde dnes leží Banská Bystrica, optimálnym priestorom na založenie prosperujúceho mesta. Križovali sa tu dve dôležité obchodné cesty, navyše okolie bolo bohaté na rudy. Hlavným zdrojom príjmov stredovekého mesta bolo baníctvo. Banská Bystrica patrila do trojice najbohatších stredoslovenských banských miest.

V 18. storočí sa zmenila štruktúra hospodárstva Banskej Bystrice. Dobývanie medenej rudy vystriedala ťažba a spracovanie železnej rudy. V polovici 20. storočia Banská Bystrica významným spôsobom vstúpila do svetových dejín. V auguste 1944 stála pri zrode Slovenského národného povstania a bola jeho hlavným centrom. V meste vypuklo po juhoslovanskej partizánskej vojne druhé najväčšie celonárodné povstanie proti fašizmu počas druhej svetovej vojny.

Dnes tieto udalosti pripomína Pamätník SNP v tvare rozpoleného srdca a prírodné vojenské múzeum v parku neďaleko centra. Druhá polovica 20. storočia priniesla veľké zmeny. Rozrástla sa na modernú metropolu a stala sa šiestym najväčším mestom Slovenska.

Mesto Banská Bystrica bolo, ako jedno z prvých miest na Slovensku, vyhlásené za mestskú pamiatkovú rezerváciu. Medzi najcennejšie pamätihodnosti patrí areál mestského hradu (Barbakanu), námestie s kostolmi Panny Márie a sv. Kríža, starou radnicou, Matejovým domom, barbakanom a zvyškami mestského opevnenia. Srdcom mesta je veľké námestie Slovenského národného povstania s Mariánskym stĺpom a šikmou hodinovou vežou.

Námestie ohraničujú honosné meštianske domy, z ktorých sú najvýznamnejšie Beniczkého a Thurzov dom. Pešia zóna z námestia pokračuje aj na Dolnej ulici, kde je kostol sv. Alžbety a Bethlenov dom, v ktorom vyhlásili sedmohradské knieža Bethlena za uhorského kráľa. Historické meštianske domy možno obdivovať aj na Lazovnej a Hornej Striebornej ulici.

www.dukla.sk

Vydavateľ: Vojenské športové centrum DUKLA Banská Bystrica
Zostavil: Pavol Blažek, Silvia Cisáriková
Grafické práce a dizajn: Cinema+ s.r.o., Banská Bystrica
Foto: Ján Miškovič, archív VŠC DUKLA, SITA